

Cetatea getică de la *Coțofenii din Dos* (jud. Dolj)

de Conf. univ. dr. George V Grigore

Cetatea de la Coțofenii din Dos este o cetate getică aflată în localitatea Coțofenii din Dos, la aproximativ 21 km de Craiova (jud. Dolj). Pe Dealul numit „Botu Mare”, se află această fortificație getică ce are peste 3 ha. ca suprafață, fiind fondată în perioada secolelor IV – III î.Hr.. Ea este declarată Monument Istoric Național, dar aflat în stare de ruină. De-a lungul timpului istoricii și arheologii au întreprins lucrări de escavare și cercetare aici. Dintre aceștia, putem menționa pe: N. Conovici (1992), G. Trohani, P. Gherghe, P. Alexandrescu, Gheorghe Gâta, Vlad Vintilă Zirra, Dumitru Berciu. Cetatea mai este denumită în mod popular și „Cetatea Jidovilor”, „jidov” însemnând „gigant”, sau „uriaș”. Dacă avem în vedere „Dacia preistorică” a lui Densușianu în care se menționează faptul că aici, pe aceste meleaguri au trăit titanii și uriașii, iar exemplarele de schelete umane scoase la lumină în așezarea de la Porțile de Fier (Schela Cladovei) veche de peste 9000 de ani, au 2 metri, înălțime mare pentru acele timpuri când majoritatea oamenilor erau mult mai mici ca talie, putem spune că acele cetăți numite ale „uriașilor” (jidovilor, oroiășilor) au fost ridicate de către acel neam de oameni de talie mare. Și într-o peșteră din Munții Bihorului s-a descoperit o necropolă a unor femei uriașe (de 2 m. înălțime), necropolă aflată încă în studiu, dar constituind o dovadă clară a existenței „jidovilor” (plăvanii, novacii). În cetatea dacică descoperită în Ucraina (Malaia) a mai fost descoperit un schelet de o asemenea mărime.

În această cetate getică au fost descoperite și materiale sporadice din timpul epocii bronzului (cultura Coțofeni). Așezarea era protejată

de o fortificație care a funcționat în două faze: prima fază - fortificația se compunea dintr-un zid de cărămizi arse cu o grosime de 3,5-4 m. Între cele două paramente, ridicate fiecare din câte două șiruri de cărămizi dispuse transversal pe axul zidului, se afla o masă de pământ argilos puternic ars (emplekton). La distanțe relativ regulate, în porțiunile cu pantă, între cele două paramente s-au ridicat șiruri transversale de cărămizi (diathonoi), în scop de stabilizare a emplektonului; cea de a doua fază - ruinele zidului de cărămidă au fost înglobate într-o fortificație cu val, palisadă și șanț de apărare. În cuprinsul așezării au fost identificate instalațiile în care au fost arse cărămizile și pământul argilos care a slujit drept masă de umplutură pentru emplekton. Astăzi nu se mai văd urmele cetății, doar dealul pe care se afla mai poate fi văzut. După sursele populare preantice ce pun nume locurilor, putem propune o ipoteză de lucru: dacă aceasta este numită „Cetatea Jidovilor” („personaje întâlnite și în doine și balade) bazele acestor cetăți dacice și getice au fost puse de o rasă de uriași preistorici (oameni de talie mare, de 2 m). Ei au „ferăstruit” și trecătorile munților Carpați, după marele potop deluvian, spre a elibera apele din marele lac transilvan, iar apoi au ridicat valurile de pământ din subcarpați, spre a nu mai urca apa până spre crestele Carpaților. De aceea se spunea că dacii au stat agățați de stâncile munților, iar vlahii noștri din întreaga Europă trăiesc doar pe munți, fiind mari crescători de turme.

Bibliografie

- V. Zirra, N. Conovici, G. Trohani, P. Gherghe, P. Alexandrescu, Gh. Gâta, V. V. Zirra – „*La station fortifiée de „Cetatea Jidovilor (Cotofenii din Dos, dép. de Dolj)”* - Dacia 37, 1993, p. 79-157.

Surse: wikipedia.org; cotofeniidindos.ro

